

โครงการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้นิเวศป่าไม้ชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

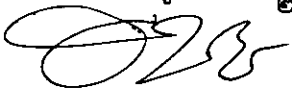
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งกำเนิดความสมดุลของธรรมชาติ แหล่งองค์ความรู้ แหล่งทรัพยากรที่หล่อเลี้ยงชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชนในพื้นที่และชุมชนเมือง ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ล้วนเกี่ยวข้องกับการกระทำของมนุษย์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากการเปลี่ยนสภาพพื้นที่ป่าไม้เป็นพื้นที่เกษตร และพัฒนาเป็นชุมชน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติเกิดบ่อยครั้ง มีความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากร รวมถึงปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมอันเนื่องมาจากความสามารถในการปรับตัวไม่เหมือนกัน พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่อยู่ภายใต้การดูแลของภาครัฐอยู่ห่างไกล ประชาชนเสาะแสวงหาพื้นที่สำหรับการสร้างความสุขทางใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งแห่งปัจจัยสี่ ดังนั้นในการรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติให้เป็นผล จำเป็นต้องเริ่มต้นจากความเข้าใจ และมองเห็นความสำคัญของคนในพื้นที่ที่อาศัยอยู่หรือที่เรียกว่า “ระบบนิเวศ” ในฐานะที่ผู้ใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติมีบทบาทความสำคัญต่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศที่ตนอาศัยอยู่ ความรู้ทางนิเวศวิทยาจึงเป็นความรู้ที่ควรให้เข้าใจและทราบถึงความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม ทั้งพืช สัตว์ แมลง จุลินทรีย์ และมนุษย์ ในสภาพแวดล้อมต่างๆ มีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันแต่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ดังนั้นความรู้ทางนิเวศป่าไม้จึงมีความสำคัญต่อการจัดการความสัมพันธ์ของคนกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ประชาชนสามารถศึกษาหาความรู้ มีความรู้ความเข้าใจ และใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศใกล้เคียง สามารถจินตนาการและสร้าง “ป่าในเมือง” เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ ไม่ให้เกิดความเสียหาย ซึ่งเป็นฐานทรัพยากรที่เป็นภูมิคุ้มกันต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ชุมชน ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีเป้าหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดความยั่งยืน รณรงค์ลดการทำลายป่า และลดการทำให้ป่าเสื่อมโทรม ในขณะเดียวกันได้ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน และให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ สร้างอาชีพ สร้างงาน และพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อลดการบุกรุกทำลายระบบนิเวศให้เกิดความเสื่อมโทรม สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้นิเวศป่าไม้ชุมชน ให้ความสำคัญของป่าที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง ป่าในสวนรุกขชาติ ป่าในชุมชน และป่าในเมือง สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนมีเป้าหมายในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดความยั่งยืน การลดการทำลายป่า ลดการทำให้ป่าเสื่อมโทรม ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ให้กับคนในชุมชน โดยเฉพาะบริเวณรอบๆ สวนรุกขชาติ และเข้าในระบบนิเวศของ “ป่าในเมือง” มากยิ่งขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้เยาวชนและประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจความสำคัญของระบบนิเวศ
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถสำรวจและจำแนกสิ่งมีชีวิตตามระบบนิเวศต่างๆ
- ๒.๓ เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงบทบาทความสำคัญของระบบนิเวศในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน และป่าไม้ในเมือง
- ๒.๔ เพื่อสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาถูกต้อง

(นายธนากร สิงห์เชื้อ)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

๓. กลุ่มเป้าหมาย.....

๓. กลุ่มเป้าหมาย

เยาวชนหรือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่บริเวณโดยรอบสวนรุกขชาติห้างฉัตร จำนวน ๑ รุ่น ๓๐ คน

๔. วิธีการดำเนินงาน

๔.๑ วิธีการ

การบรรยาย การซักถาม และเสนอข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ การดูงานระบบนิเวศป่าในสวนรุกขชาติ และระบบนิเวศในชุมชน การปฏิบัติการสำรวจ ศึกษา จำแนกสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศในพื้นที่สวนรุกขชาติ และบริเวณโดยรอบ

๔.๒ เนื้อหาวิชา

รวมจำนวน ๒๐ ชั่วโมง

ภาคบรรยาย จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

- บทบาทและหน้าที่ของสวนรุกขชาติในฐานะ "ป่าในเมือง" ที่มีต่อชุมชน ๑ ชั่วโมง
- ความรู้เบื้องต้นทางนิเวศวิทยาและนิเวศป่าในเมือง ๑ ชั่วโมง
- เศรษฐกิจพอเพียง/โครงการพระราชดำริ ๑ ชั่วโมง
- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑ ชั่วโมง
- การสำรวจและจำแนกสิ่งมีชีวิตตามระบบนิเวศในห้อง ๑ ชั่วโมง
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลต่อสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที
- เยาวชนและชุมชนกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑ ชั่วโมง
- การเก็บตัวอย่างพืชและการขยายพันธุ์พืช การชำเพาะกล้าไม้ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที
- การป้องกันไฟป่า ๑ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒ ชั่วโมง
- การสำรวจและจำแนกสิ่งมีชีวิตตามระบบนิเวศ ๒ ชั่วโมง
- เยาวชนและชุมชนกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒ ชั่วโมง
- การเก็บตัวอย่างพืชและการขยายพันธุ์พืช การชำเพาะกล้าไม้ ๒ ชั่วโมง
- การป้องกันไฟป่า ๒ ชั่วโมง

๔.๓ วิทยากร

๔.๓.๑ เจ้าหน้าที่จากสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ สาขาลำปาง

๔.๓.๒ เจ้าหน้าที่จากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ (ลำปาง)

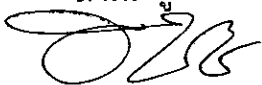
๕. ระยะเวลาดำเนินการ

จำนวน ๓ วัน ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

๖. สถานที่ดำเนินการ

สวนรุกขชาติห้างฉัตร ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

สำเนาถูกต้อง

(นายธนากร สิงห์เชื้อ)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

๗. งบประมาณ.....

๗. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผลผลิตที่ ๒ องค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า กิจกรรมงานพฤกษศาสตร์ป่าไม้ งบดำเนินงาน (ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ) เป็นเงิน ๗๔,๕๕๐ บาท (เจ็ดหมื่นสี่พันเก้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

๘. ความสอดคล้องต่อยุทธศาสตร์ขององค์การ

๘.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากร กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทุกระดับ

๘.๒ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ

๙. ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์

ผลผลิต ผู้เข้าร่วมอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องนิเวศป่าไม้ ทั้งในสวนรุกขชาติ ในชุมชน (ป่าในเมือง) สามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างมีความสุขเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนิเวศป่าไม้ในชุมชน (ป่าในเมือง) เพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์ ผู้เข้าร่วมการอบรมสามารถนำความรู้เรื่องนิเวศป่าไม้ในชุมชน และป่าในเมือง ไปถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวและชุมชนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างมีความสุขเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำความรู้เรื่องนิเวศป่าไม้ในชุมชนไปถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวและชุมชนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างมีความสุขเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑๐. การประเมินผลโครงการ

๑๐.๑ ใช้แบบประเมินผลก่อนและหลังการฝึกอบรม

๑๐.๒ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม

๑๐.๓ การรับฟังความคิดเห็น

๑๑. ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ ผู้เข้าอบรมเกิดความหวงแหนและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน

๑๑.๒ ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบนิเวศป่าไม้ นิเวศป่าในเมือง และความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ

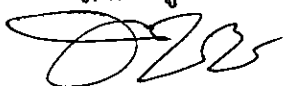
๑๑.๓ ผู้เข้าอบรมสามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทางเศรษฐกิจจากฐานทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน

๑๑.๔ ประชาชนเกิดความตระหนักถึงบทบาทความสำคัญของสวนรุกขชาติในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นป่าในเมืองที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย

๑๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สวนรุกขชาติห้วยฉัตร ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

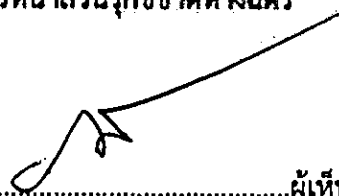
สำเนาถูกต้อง

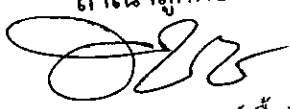
(นายธนากร สิงห์เชื้อ)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

(ลงชื่อ).....ผู้เขียนโครงการ/ผู้เสนอโครงการ
(นายธนากร สิงห์เชื้อ)
นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
หัวหน้าสวนรุกขชาติห้วยฉัตร

(ลงชื่อ).....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวพานทอง ม้าแก้ว)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ

(ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายคำรัส โพธิ์ประสิทธิ์)....
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ สาขาลำปาง

สำเนาถูกต้อง

(นายธนากร สิงห์เชื้อ)
นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม “โครงการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ในวิชาชีพไม้ชุมชน”

วันที่ ๒๐ - ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ สวนรุกขชาติห้วยฉัตร

๑. นายสุบิน คำคอนแก้ว
๒. นายวีระ ไทยใหม่
๓. นายอำนวย พูวังหม้อ
๔. นายเสาร์คำ ไชยวรรณ
๕. นายแสง เป้งวัน
๖. นางทองอยู่ ด้วงปันตา
๗. นางธนาพร นิลแก้ว
๘. นางพรพิมล วงศ์สันกลาง
๙. นายเกรียงไกร ใจดี
๑๐. นายชัยวัฒน์ พิมลนันท์
๑๑. นายชินวัตร วิรัตน์
๑๒. นายณัฐพล อุดมา
๑๓. นายอิทธิพล หน่อวงศ์
๑๔. นายศรายุทธ นามัย
๑๕. นายพงศกร อ้ายซุ่ม
๑๖. นายนพดล ใจอินดีะ
๑๗. นายสหัสรัฐ อุดมา
๑๘. นายทินกร ชินชนะสงคราม
๑๙. นายปรีชานันท์ มีสันเทียะ
๒๐. นางสาวกาญจนา ภาคมณี
๒๑. นายสุทธินันท์ วงศ์ตั้ง
๒๒. นางสาวจิตารัตน์ ใจอินดีะ
๒๓. นางสาวจิรารัตน์ เป้งมณี
๒๔. นางสาวเจนจิรา ใจวัน
๒๕. นางสาวณัฐกานต์ วงศ์ปิ่นจำว
๒๖. นางสาวปิยะพร อุสาธรรม
๒๗. นางสาวเรณูมาศ แลสันกลาง
๒๘. นางสาววิลาสินี อินตานวล
๒๙. นายกลวัชร สุวรรณศรี
๓๐. นายเจษฎา ต๊ะวัง
๓๑. นางจันทร์แก้ว โนอ้าย
๓๒. นายสุวันชัย พรหมจรรย์
๓๓. นายธีรวัตร สุคำวงศ์
๓๔. นายศุภโชค ใหม่ทา
๓๕. นางสาวชุลีพร ใจอินดีะ
๓๖. นางสาวทิชากร กันทะจันทร์
๓๗. นางสาวศิริลักษณ์ วงศ์พันธ์
๓๘. นางสาวปทุมวรรณ ปัญโญแจ่ม
๓๙. นางสาววรรณนภา อินตานวล

๔๐. นางสาวพรรณนิกา พงษ์เย็น

๔๑. นางสาวฐิติกานต์ อุตสาหกรรม

๔๒. นางสาวสาธิตา แสนไชยชุม

๔๓. นางสาวสุพัตรา ตีบอ่อน

๔๔. นางสาวเกตุศรินทร์ พิขสิทธิ์

๔๕. นายพวน เรือนคำ